

Predicting the Role of Reduced Social Communication and Response Inhibition in the Decline of Academic Skills among Lower Secondary School Students

Neda Mostafavi¹, Atena Tavakolian², Mansoureh Karimzadeh Ghamsari^{3*}

¹ M.A. in Educational Psychology, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran

² M.A. in Educational Sciences, Specializing in Preschool Education, University of Rehabilitation Sciences and Social Health, Tehran, Iran

³ Associate Professor, Department of Pre-Primary Education, University of Rehabilitation Sciences and Social Health, Tehran, Iran

* Corresponding author: mkarimz2000@gmail.com

Received: 2025-09-24

Accepted: 2025-11-14

Abstract

Purpose and Background: The present study aimed to investigate the predictive role of reduced social communication and response inhibition in the decline of academic skills among lower secondary school students during the 2020–2021 academic year. Given the special circumstances of education during the COVID-19 pandemic and its impact on social relationships and cognitive functions, identifying the factors affecting academic decline has gained increasing importance.

Research Method: This was a descriptive-correlational study. The statistical population included all male and female lower secondary school students in Tehran during the 2020–2021 academic year. A sample of 350 students was selected using Fidel and Tabachnick's (2007) formula and a multi-stage cluster sampling method based on geographic school zones. Instruments included the Study and Learning Strategies Questionnaire (Kangas, 2009), the Social Communication Questionnaire (Zaboff, 2010), and the BRIEF Executive Function Rating Scale (2000), all administered online. Data were analyzed using descriptive statistics (mean and standard deviation), the Kolmogorov-Smirnov test for normality, and simple and multiple regression analyses. **Findings:** The results indicated that reduced social communication significantly predicted declines in academic skills. Additionally, the response inhibition component of executive functioning explained part of the variance in students' academic skills. Subcomponents such as working memory, initiation, and planning positively and significantly predicted academic skills. In contrast, components like shifting attention, emotional control, organization of materials, and monitoring/control did not significantly predict academic skills. **Discussion and Conclusion:** Based on the findings, improving social communication and enhancing specific executive functions—such as response inhibition and working memory—can contribute to the development of students' academic skills. These results can inform educational and counseling interventions in the post-COVID period, particularly in addressing academic setbacks experienced by students.

Keywords: Social Communication, Executive Functions, Response Inhibition, Academic Skills, Students

© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Karimzadeh, M & et al. (2025). Predicting the Role of Reduced Social Communication and Response Inhibition in the Decline of Academic Skills among Lower Secondary School Students. *JNACE*, 7(3): 244-256.

پیش بینی نقش کاهش ارتباطات اجتماعی و بازداری پاسخ در افت مهارت های تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه اول

ندا مصطفوی^۱، آتنا توکلین^۲، منصوره کریم زاده قمصری^{۳*}

^۱ کارشناسی ارشد روانشناس تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

^۲ کارشناس ارشد علوم تربیتی گرایش آموزش و پرورش پیش دبستانی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

^۳ دانشیار گروه آموزشی پیش از دبستان، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: mkarimz2000@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۸/۲۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۷/۰۲

چکیده

هدف و زمینه: هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش پیش بین کاهش ارتباطات اجتماعی و بازداری پاسخ در افت مهارت های تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه اول در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود. با توجه به شرایط خاص آموزش در دوران همه گیری کرونا و تأثیر آن بر روابط اجتماعی و عملکرد شناختی، شناسایی عوامل موثر بر افت تحصیلی اهمیت دوچندانی یافته است. **روش پژوهش:** این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر و پسر متوسطه اول شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود. نمونه آماری با استفاده از فرمول فیدل و تاپاچینگ (۲۰۰۷) و به روش نمونه گیری چندمرحله ای خوشه ای انتخاب شد که در نهایت ۳۵۰ دانش آموز به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه مهارت های مطالعه و یادگیری کانگاس (۲۰۰۹)، پرسشنامه ارتباطات اجتماعی زبوف (۲۰۱۰) و مقیاس رتبه بندی کارکردهای اجرایی بریف (۲۰۰۰) بود که به صورت آنلاین در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. داده ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (برای بررسی نرمال بودن)، و آزمون های رگرسیون ساده و چندگانه به شیوه همزمان تحلیل شد. **یافته ها:** نتایج نشان داد که کاهش ارتباطات اجتماعی به طور معناداری افت در مهارت های تحصیلی را پیش بینی می کند. همچنین مؤلفه بازداری پاسخ (از کارکردهای اجرایی) نیز قادر به پیش بینی بخشی از واریانس مهارت های تحصیلی دانش آموزان بود. زیرمؤلفه های حافظه فعال، آگاهی و برنامه ریزی به طور مثبت و معنادار با مهارت های تحصیلی مرتبط بودند. در مقابل، مؤلفه های انتقال توجه، کنترل هیجانی، سازماندهی اجزاء و نظارت/کنترل پیش بینی معناداری برای مهارت های تحصیلی ارائه ندادند. **بحث و نتیجه گیری:** با توجه به یافته ها، می توان نتیجه گرفت که تقویت ارتباطات اجتماعی و برخی مؤلفه های کارکردهای اجرایی نظیر بازداری پاسخ و حافظه فعال، می تواند به ارتقای مهارت های تحصیلی دانش آموزان کمک کند. این یافته ها می توانند در طراحی مداخلات آموزشی و مشاوره ای در دوران پساکرونا به ویژه برای جبران افت تحصیلی دانش آموزان مورد استفاده قرار گیرند.

واژگان کلیدی: ارتباطات اجتماعی، کارکردهای اجرایی، بازداری پاسخ، مهارت های تحصیلی، دانش آموزان

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: مصطفوی، ندا؛ توکلین، آتنا؛ کریم زاده قمصری، منصوره. (۱۴۰۴). پیش بینی نقش کاهش ارتباطات اجتماعی و بازداری پاسخ در افت مهارت های تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه اول. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۷ (۳): ۲۴۴-۲۵۶.

مقدمه

مهم در ارزیابی آموزش و پرورش است (Bastani, 2011). یکی از عوامل تأثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی، کسب مهارت های تحصیلی است که به کارگیری آن باعث می شود تا مطالعه

دانش آموزان بخش مهم و عظیمی از جمعیت هر کشوری را تشکیل می دهند. پیشرفت تحصیلی آنها یکی از شاخص های

برنامه ریزی و سازمان دهی رفتار آنان تداخل ایجاد نماید (صالحی، ۱۳۹۸). اشکال در بازداری پاسخ، اشکالات ثانوی ایجاد میکند (اشکالاتی مثل خطاها و نوسانات) این اشکالات در بسیاری از توانایی های روانشناختی و اجتماعی از جمله یادگیری نیابتی^۱، تقلید^۲ و رفتار با قاعده درک مطلب، خویشتن داری هیجانی و روانی کلامی و غیر کلامی نمود پیدا می کند (Chang, Chan, Yip, 2017) باتوجه به عوامل متعدد موثر در زمینه مهارت های تحصیلی و موانعی که در طول رشد دانش آموزان مانند کمبود ارتباط اجتماعی و بازداری پاسخ نامناسب وجود دارد، این پژوهش پیش بینی نقش کاهش ارتباطات اجتماعی و بازداری پاسخ در افت مهارت های تحصیلی دانش آموزان متوسطه دوره اول را بررسی می کند. سامری یار، رازدا، همت یار (۱۳۹۹)، در پژوهشی با عنوان تاثیر آموزش مهارت های تحصیلی بر انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر پایه ششم ابتدایی در درس ریاضی، یافته های تحقیق نشان داد بین میانگین نمرات دانش آموزان گروه های آزمایش و کنترل تفاوت معنی داری وجود دارد. این بدان معناست که در اثر آموزش مهارت های تحصیلی انگیزش و عملکرد تحصیلی دانش آموزان در درس ریاضی افزایش یافت. کوزه گر آرانی (۱۳۹۹)، در پژوهشی با عنوان اثربخشی آموزش مبتنی بر نقشه های مفهومی بر موفقیت، رضایت و مهارت های تحصیلی پایه ششم ابتدایی در درس کار و فناوری، نتایج نشان داد آموزش مبتنی بر نقشه های مفهومی بر موفقیت، رضایت و مهارت های تحصیلی پایه ششم ابتدایی در درس کار و فناوری تاثیر دارد. شعبانی، پاشاشریفی، میرهاشمی، ابراهیمی قوام (۱۳۹۷)، در پژوهشی با عنوان پیش بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس مولفه های مهارتهای تحصیلی و ویژگی های شخصیتی در دانشجویان علوم پزشکی شهید بهشتی، یافته ها نشان داد بر اساس مهارتهای تحصیلی و ویژگی های شخصیتی می توان پیشرفت تحصیلی دانشجویان را پیش بینی نمود لذا توجه به مهارت های تحصیلی و ویژگی های شخصیتی در کنار سایر عوامل تاثیرگذار در پیشرفت تحصیلی دانشجویان باعث افزایش عملکرد آنان می شود. وهایی (۱۳۹۶) در پژوهشی نشان داد که آموزش مهارت های مطالعه بر مقیاس های راه رد های خود-انگیخته یادگیری دانش آموزان، راه رد خود نظم دهی، راه رد مدیریت زمان، راهبرد تلاش نظم دهی، راهبرد همیاری در یادگیری و راه رد جستجوی کمک در یادگیری تاثیر دارد. نادری (۱۳۹۵) در پژوهش خود نشان داد که آموزش مهارتهای مطالعه باعث افزایش خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی می شود.

آسان تر، سریع تر و لذت بخش تر شود (داورپناه و نصرت فلاح، ۱۳۹۸). از نظر (Barkley 2012) مهارت های تحصیلی، مهارت های قابل انتقالی هستند که یادگیری دانش آموزان را پایه گذاری می کنند و دانش آموزان را قادر می سازد تا متفکران انتقادی مطمئن، مستقل و یادگیرندگان تأملی باشند. این مهارت ها شامل: یافتن و ارزیابی اطلاعات^۱، نگارش دانشگاهی^۲، خواندن و یادداشت برداری، آماده شدن برای امتحانات، کار گروهی^۳، ارائه و ارجاع^۴، اجتناب از سرقت علمی، مدیریت زمان، تفکر انتقادی^۵ است (Balula, Vasconcelos, Moreira, 2019). عدم موفقیت تحصیلی و فشار روانی ناشی از آن بهداشت روانی^۶ را برهم زده و دانش آموز و جامعه را متحمل خسارت های جبران ناپذیری می کند (سلطانی مجد، تقی زاده، زارع، ۱۳۹۳) Hannah T, Christine F, Pnnes S, Martin Brinkhof, Johannes S (2017) در پژوهش خود دریافتند دانشجویانی که عادت ها و مهارت های تحصیلی مطلوبی ندارند در مدیریت زمان، تمرکز حواس، یادداشت برداری و تمرکز برای مطالعه مشکل دارند. چنان که به مهارت های تحصیلی توجه نشود و افت پیدا کند موجب افت تحصیلی، ترک تحصیل، کمبود اعتماد به نفس و احساس ناتوانی و نالایی در دانش آموزان می شود (نصرت فلاح، سوزنچی، ۱۳۹۵). ارتباط اجتماعی^۷ به ارتباطاتی گفته می شود که بین افرادی که دارای تعاملات مکرر هستند وجود دارد و از نظر شرکت کنندگان معنای شخصی دارند. بر اساس تعریف August & Rook (2013) ارتباط اجتماعی شامل روابط اعضای خانواده، دوستان، همسایگان و همکاران است (Salinas, Alexa Beiser, Jayandra, Himali, Claudi, Satizabal, Hugo, Aparicio, Gal it Weinstein, Farra, Lisa, Berkman, Jonathan Rosand, Sudha Seshadri, 2017). جامعه شناسی نشان می دهد افراد هیچ جامعه ای بدون ارتباط و تعامل متقابل قابلیت زیست اجتماعی را ندارند (ارجمند نیا، حسونود، اصغری نکاح، ۱۳۹۷). ارتباطات غیر موثر مانع شکوفایی انسان می شود و حتی روابط مطلوب را تخریب می کند و باعث بروز تنش های فراوان در میان گروه های مختلف، از محیط خانواده تا سطح جامعه را در پی دارد (صباغیان، ۱۳۹۸). بازداری به توانایی شخص در ممانعت از پاسخ های نامربوط گفته می شود (رامش، صمیمی، مشهدی، ۱۳۹۶) بازداری پاسخ^۸ در غلبه بر تداخل شناختی نقش داشته و با نادیده گرفتن اطلاعات نامربوط یک تکلیف از حافظه ی فعال موجب بازداری فعالانه ی اطلاعات می گردد. توانایی سرکوب کردن افکار^۹، اعمال و هیجان ها از مولفه های اصلی بازداری به عنوان یک تنظیم کننده اصلی رفتار است (Serje, 2017) کنترل ناقص بازداری می تواند توانایی حافظه کاری را به خطر بیندازد و در

مشارکت مدرسه بین متغیرهای والدین و همسالان و برخی نتایج حاصل از موفقیت تحصیلی است.

با توجه میت موضوع این تحقیق بر آن اسا تا بفهمد آیا مهارتهای تحصیلی براساس کاهش ارتباطات اجتماعی و بازداری پاسخ دانش آموزان دوره متوسطه اول قابل پیش بینی است؟

روش پژوهش

این پژوهش از لحاظ نتیجه کاربردی و از نظر هدف توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش آموزان متوسطه اول تهران بود که بعد از نمونه گیری خوشه ای مرحله ای پرسشنامه مهارت مطالعه Cangas (2009)، پرسشنامه ارتباط اجتماعی (Zabof 2010) و پرسشنامه درجه بندی رفتار کارکرد اجرایی فرم بریف^{۱۲} دانش آموزان به صوت آنلاین توزیع گردید. نمونه آماری پاهوش شامل ۳۵۰ نفر از دانش آموزان متوسطه اول با روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شد. برای نمونه گیری، اندازه نمونه با استفاده از فرمول فیدل تاپاچینگ (۲۰۰۷) بود از فرمول زیر استفاده شد. در این فرمول N حجم نمونه و m متغیر مستقل است. $N \geq 50 + 8m$

در این پژوهش جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه استاندارد مهارت های یادگیری کانگاس (SSI) سال (۲۰۰۹) به منظور بررسی مهارت های مطالعه و یادگیری طراحی شده است. این پرسشنامه دارای ۵۰ سوال می باشد و بر اساس طیف چهار گزینه ای به سنجش مهارت های یادگیری می پردازد. این پرسشنامه ۵۰ سؤالی به ترتیب شامل شش خرده مقیاس توانائی خواندن متون درسی (۸سؤال)، یادداشت برداری (۵ سؤال)، تقویت حافظه (۹ سؤال)، آمادگی برای امتحان (۱۲ سؤال)، افزایش تمرکز (۱۰ سؤال) و مدیریت زمان (۶ سؤال) می باشد. ضرایب پایایی زیرمقیاس های پرسشنامه مهارتهای مطالعه را بین ۰/۳۴ تا ۰/۷۰ و ضریب پایایی کل پرسشنامه را ۰/۸۶ گزارش کرده اند. در این پژوهش نیز پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب برای مؤلفه های توانایی خواندن متون (۰/۷۴)، یادداشت برداری (۰/۷۱)، تقویت حافظه (۰/۷۸)، آمادگی برای امتحان (۰/۸۴)، افزایش تمرکز (۰/۷۴) و مدیریت زمان (۰/۷۷) به دست آمد.

این پرسشنامه برای نخستین بار توسط بادله شמושکی و همکاران (۱۳۹۲) مورد استفاده قرار گرفت. بادله و همکاران (۲۰۱۹)، برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش Benville (2000) استفاده کردند. بدین ترتیب که ابتدا پرسشنامه را به فارسی ترجمه کردند و جهت تعیین پایایی و تأیید ترجمه، از

عزیزبان اسدزاده عزیزاده درتاج و سعدی پور (۱۳۹۶)، در پژوهشی با دانش آموزان دبیرستان های شهر کرمانشاه نتایج نشان داد این احتمال وجود دارد که رابطه بین مهارت های مطالعه و عملکرد تحصیلی به وسیله ثبت اسناد میانجی گری شود.

علی نژاد، صباحی، کارگر برزی و مبین (۱۳۹۷)، در پژوهشی نشان داد که خود کارآمدی تحصیلی و مهارت های مطالعه اثر مستقیم بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان می گذارد. خودکارآمدی تحصیلی و باورهای معرفت شناختی با واسطه مهارت های مطالعه اثر غیر مستقیم بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان می گذارد. وفوری (۱۳۹۶)، در پژوهشی با عنوان تاثیر مهارت های مطالعه (برنامه ریزی، مدیریت زمان و روش تمرکز و حافظه) بر میزان پیشرفت تحصیلی و انگیزش پیشرفت دانش آموزان ایرانی ساکن کشور تاجیکستان، جامعه پژوهش شامل کلیه دانش آموزان مدارس ایرانی ساکن در شهر دوشنبه تاجیکستان در مقطع ابتدایی در سال ۹۲-۹۳ بود. نتایج تحلیل های آماری در این زمینه نشان داد، آموزش روش برنامه ریزی و مدیریت زمان بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بی تاثیر است اما بر انگیزش پیشرفت آنها تاثیر گذار می باشد. همچنین آموزش روش تمرکز و حافظه بر میزان پیشرفت تحصیلی و انگیزش پیشرفت آنها تاثیر گذار می باشد.

واصفیان، میرشکار (۱۳۹۷)، در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه روابط اجتماعی و مشارکت در مدرسه بر موفقیت تحصیلی نوجوانان مختلف. نتایج نشان داد که رابطه اجتماعی بر مشارکت مدرسه تاثیر قوی دارد. مشارکت مدرسه بر موفقیت تحصیلی نوجوانان مختلف تاثیر ضعیفی دارد. روابط اجتماعی بر موفقیت تحصیلی نوجوانان مختلف تاثیر قوی (Tannock 2012)، در طی پژوهشی با عنوان تاثیر روابط اجتماعی و مشارکت مدرسه در موفقیت تحصیلی در نوجوانان مختلف پرداختند، جامعه شامل دانش کلیه آموزان مقطع متوسطه آلمان بود. نتایج زیر حاصل شد نوجوانان مبتلا به بدرفتاری یا بسیاری از چالش های پیشرفت و آموزش در مقایسه با همسالان غیرمتخصص خود مواجه هستند تحقیقات نشان می دهد اهمیت روابط اجتماعی در پیشرفت تحصیلی در بین جوانان غیرمتعارف و تاثیر روابط والدین و همسالان برای موفقیت تحصیلی در جوانان مختلف از جمله مزایای بالقوه مشارکت مدرسه نشان می دهد داده های این مطالعه از اولین موج دوم بررسی ملی کودکان و نوجوانان نمونه ای از ملیت نماینده کودکان در خدمت محافظت از کودکان در ایالات متحده است این مطالعه نشان می دهد که ادراکات نوجوانان سوء رفتار با کیفیت ارتباط با والدین و امثال آن پیش بینی موفقیت تحصیلی را به طور قابل توجهی پیش بینی می کند علاوه قلعه این نتایج نشان می دهد که تاثیر مداخله از

گذاری می شود و رفتارهای کودک و نوجوان را در مدرسه و یا منزل مورد بررسی قرار می دهد و به منظور تفسیر رفتاری عملکرد اجرایی کودکان ۵ تا ۱۸ ساله طراحی شده است. این پرسشنامه با مقیاس لیکرت نمره گذاری می شود. شیوه نمره گذاری به صورت: هرگز به منزله رتبه ۱، گاهی اوقات به منزله رتبه ۲، بیشتر اوقات به منزله رتبه ۳ می باشد.

پایایی پرسشنامه که توسط سازندگان آن از دو طریق آزمون-باز آزمون و همسانی درونی محاسبه گردیده است در حد بالایی گزارش شده است. همسانی درونی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ برای کارکردهای اجرائی هشت گانه، شاخص تنظیم رفتار، شاخص فراشناخت و نهایتاً نمره نهایی کارکرد اجرائی در دامنه ای از ۰/۹۸ تا ۰/۸۰ محاسبه شده است. پایایی این پرسشنامه برای نمونه های بالینی در فرم والدین آن، ۰/۹۸ تا ۰/۸۲ می باشد و زمانی که برای ارزیابی جامعه هنجار از آن استفاده شود، این میزان به ۰/۹۷ - ۰/۸۰ می رسد، ضریب پایایی (همسانی درونی) مقیاس به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۴ و ضریب پایایی آن به روش باز آزمایی $r = ۰/۸۷$ توسط سازندگان مقیاس نسخه اصلی گزارش شده است. نسخه اصلی آزمون از ویژگی های روان سنجی خوب، روش اجرای ساده و روشن برخوردار است و ابزاری قابل اعتماد و کاربردی برای درمانگران معرفی شده است.

برای تحلیل داده ها در آمار استنباطی از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (به منظور نرمال بودن داده ها و برای آزمون فرضیات از آزمون رگرسیون ساده و چندگانه به شیوه همزمان به همراه پیش فرض های مربوط به این آزمون قبل از انجام تحلیل که شامل توزیع نرمال بودن داده ها، همسانی و برابری واریانس ها می باشد، استفاده گردیده است.

یافته ها

با توجه به اطلاعات جدول ۱ از مجموع ۳۵۰ نمونه مورد به تفکیک ترتیب فرزند، ۴۰ درصد فرزند اول، ۳۲/۳ درصد فرزند دوم، ۲۰/۰ درصد فرزند سوم و ۷/۷ درصد فرزند چهارم بودند.

نظرات سه عضو هیأت علمی صاحب نظران استفاده کردند و پس از اعمال نظرات آنان، پرسشنامه نهایی تدوین شد. سپس ترجمه فارسی توسط دو تن از اساتید زبان انگلیسی به انگلیسی باز ترجمه شد و با نسخه اصلی آن مورد مقایسه قرار گرفت که دارای مفاهیم یکسانی بودند. آنها برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش همسانی درونی استفاده کردند؛ بدین نحو که در فاز پایلوت در اختیار ۲۰ دانشجو که دارای شرایط مشابه با نمونه های پژوهش بودند، قرار گرفت. خورشید، تانور و قسمی (۲۰۱۴)، ضرایب پایایی زیرمقیاس های پرسشنامه مهارت های مطالعه را بین ۰/۳۴ تا ۰/۷۰ و ضریب پایایی کل پرسشنامه را ۰/۸۶ گزارش کرده اند. در این پژوهش نیز پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب برای مؤلفه های توانایی خواندن متون (۰/۷۴)، یادداشت برداری (۰/۷۱)، تقویت حافظه (۰/۷۸)، آمادگی برای امتحان (۰/۸۴)، افزایش تمرکز (۰/۷۴) و مدیریت زمان (۰/۷۷) به دست آمد.

پرسشنامه ارتباطات اجتماعی توسط Zaboff در سال (۲۰۱۰) طراحی و اعتباریابی شده است، این پرسشنامه شامل ۱۱ گویه (بسته پاسخ) بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت می باشد، نسخه فارسی پرسشنامه توسط موسوی (۱۳۹۲) پایایی و روایی سنجیده شد. طیف مورد استفاده در پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت می باشد (شامل: خیلی کم، کم، تا اندازه ای، زیاد و خیلی زیاد) در جدول زیر نشان داده شده است. موسوی (۱۳۹۲) در تحقیقی برای مشخص نمودن پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده کرده است. آلفای کرونباخ در نسخه فارسی توسط موسوی ۰/۸۷ به دست آمد.

پرسشنامه درجه بندی رفتاری کارکردهای اجرایی- فرم والدین بریف (۲۰۰۰) : توسط Gerard, Peter, Isujiuth, Steven, Guy, Kenworth (2000) نوشته شده است. به منظور بررسی جنبه های مختلف کارکرد های بخش پیشین مغز تدوین گردیده است. این پرسشنامه دو فرم والدین و معلم طراحی شده. این پرسشنامه دارای ۸۶ سؤال می باشد که با توجه به شرایط حادث شدن وضعیت برای کودک به عنوان "هیچ وقت" و "گاهی اوقات" و "همیشه" به ترتیب از ۱ تا ۳ توسط والدین نمره

جدول ۱: وضعیت نمونه براساس ترتیب تولد

فرزندی	درصد فراوانی	فراوانی تجمعی
فرزند اول	۱۴۰	۴۰/۰
فرزند دوم	۱۱۰	۷۱/۳
فرزند سوم	۷۰	۹۱/۳
فرزند چهارم	۲۰	۱۰۰
کل	۳۵۰	۱۰۰

جدول ۲: آمار توصیفی مهارت های مطالعه و یادگیری، ارتباطات اجتماعی و کارکرد های اجرایی

متغیر	خرده مقیاس	میانگین	انحراف معیار
مهارت های مطالعه و یادگیری	نمره کلی	۱۵۰/۲۰	۲۰/۵۶
	توانایی خواندن متون درسی	۲۳/۱۰	۴/۱۹
	یادداشت برداری	۱۳/۸۲	۳/۴۴
	تقویت حافظه	۲۷/۲۲	۴/۴۱
	آمادگی برای امتحان	۳۹/۰۱	۵/۶۹
	افزایش تمرکز	۳۰/۹۸	۴/۳۸
	مدیریت زمان	۱۶/۰۷	۴/۰۵
ارتباطات اجتماعی	-	۳۶/۴۰	۴/۹۰
کارکرد های اجرایی	نمره کلی	۱۶۸/۸۶	۲۴/۳۲
	بازداری	۲۹/۱۵	۴/۹۴
	انتقال توجه	۲۰/۹۰	۳/۳۴
	کنترل هیجانی	۱۹/۷۶	۴/۰۲
	آغازگری	۱۱/۶۷	۲/۲۷
	حافظه کاری	۲۲/۰۸	۳/۴۶
	برنامه ریزی	۳۱/۳۴	۵/۰۲
	سازماندهی اجزا(مواد)	۱۵/۴۵	۲/۷۴
	کنترل(نظارت)	۱۸/۴۷	۳/۲۹

متغیر پژوهشی کارکردهای اجرایی همانگونه که در جدول مشاهده می شود، کارکردهای اجرایی دارای میانگین ۱۶۸/۸۶ و انحراف استاندارد ۲۴/۳۲ اساس نتایج بیشترین میانگین (۳۱/۳۴) مربوط به برنامه ریزی و کمترین میانگین (۱۱/۶۷) مربوط به آغازگری است. در این پژوهش از آزمونهای رگرسیون چندمتغیری برای تحلیل فرضیات استفاده شده است. لذا پیش فرض های مربوط به این آزمون قبل از انجام تحلیل بررسی شدند.

مهارت های مطالعه و یادگیری دارای میانگین ۱۵۰/۲۰ و انحراف استاندارد ۲۰/۵۶. در کل بیشترین میانگین (۳۹/۰۱) مربوط به آمادگی برای امتحان و کمترین میانگین (۱۳/۸۲) مربوط به یادداشت برداری است.

متغیر پژوهشی ارتباطات اجتماعی. همانگونه که در جدول مشاهده می شود، ارتباطات اجتماعی دارای میانگین ۳۶/۴۰ و انحراف استاندارد ۴/۹۰ می باشد که نشان دهنده این است که نمونه آماری از لحاظ سطح ارتباطات اجتماعی در حد متوسط است.

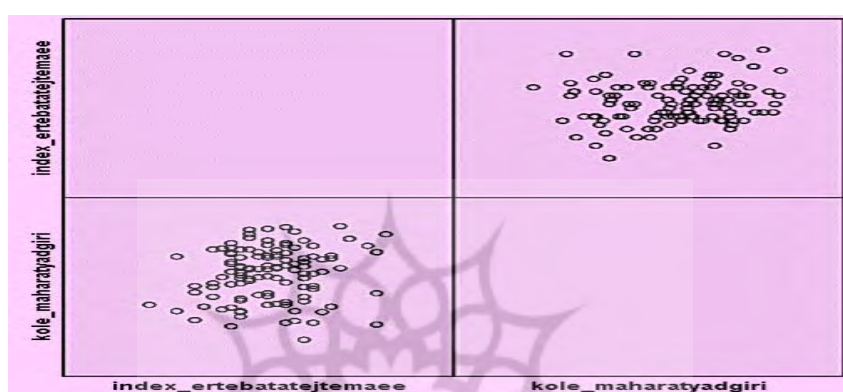
جدول ۳: آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن نمرات متغیرها

متغیر	مقیاس /مولفه	تعداد	آماره Z	SIG
مهارت های مطالعه و یادگیری	توانایی خواندن متون درسی	۳۵۰	۰/۱۷۷	۰/۴۸۳
	یادداشت برداری	۳۵۰	-۰/۱۱۱	۰/۳۸۸
	تقویت حافظه	۳۵۰	۰/۱۵۹	۰/۷۵۴
	آمادگی برای امتحان	۳۵۰	-۰/۱۵۵	۰/۹۹۸
	افزایش تمرکز	۳۵۰	۰/۱۸۵	۰/۹۰۱
	مدیریت زمان	۳۵۰	۰/۱۴۱	۰/۴۲۲
	بازداری	۳۵۰	۰/۰۹۵	۰/۳۲۵
کارکرد های اجرایی	انتقال توجه	۳۵۰	۰/۱۰۱	۰/۷۳۳
	کنترل هیجانی	۳۵۰	۰/۱۲۱	۰/۹۷۰
	آغازگری	۳۵۰	۰/۱۶۶	۰/۶۲۵

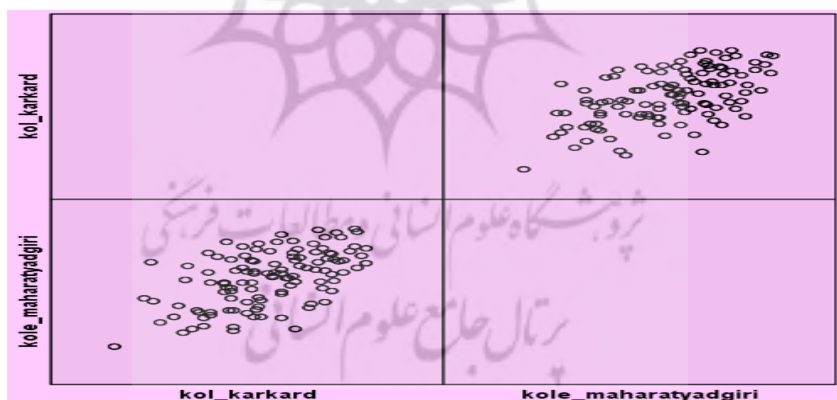
۰/۴۸۹	۰/۱۲۱	۳۵۰	حافظه کاری	
۰/۷۵۶	۰/۱۹۲	۳۵۰	برنامه ریزی	
۰/۵۹۱	۰/۲۱۰	۳۵۰	سازماندهی اجزا(مواد)	
۰/۲۳۳	۰/۱۹۵	۳۵۰	کنترل(نظارت)	
۰/۵۷۹	۰/۱۷۴	۳۵۰	-	ارتباطات اجتماعی

جهت رابطه را به طور بصری ارائه می دهد و می توان با مشاهده نمودار از نوع رابطه بین دو متغیر و جهت (خطی یا غیر خطی و مثبت یا منفی) و شدت رابطه آگاهی تقریبی یافت (Hortulanus, Machielse, Meeuwesen, 2006).

سطح معنی داری مقادیر Z بدست آمده برای متغیرهای تحقیق بالاتر از ۰/۰۵ است. ($P > 0.05$) بیانگر آن است که نمرات این متغیرها، دارای توزیعی نرمال است. به منظور بررسی رابطه خطی بین نمرات متغی های وابسته استفاده از نموداراسکاتر پلات^{۱۳} استفاده شد. این نمودار، نوع و

نمودار ۱: پراکنش بررسی رابطه بین نمرات ارتباطات اجتماعی و مهارت های تحصیلی

نمودار ۲: پراکنش بررسی رابطه بین نمرات کارکردهای اجرایی(بازداری پاسخ) و مهارت های تحصیلی

اجتماعی به عنوان متغیر پیش بین ایفای نقش می کند. حاصل این آزمون در جداول آمده است. طبق جدول ۴ از آنجا که سطح معناداری مدل رگرسیون، از مقدار مفروض، $\alpha = 0.05$ کوچکتر است، H_0 رد شده و فرض خطی بودن رابطه بین دو متغیر تأیید می شود و مدل رگرسیونی مورد نظر معنادار می باشد.

بررسی فرضیه اول پژوهش: افت مهارت های تحصیلی بر اساس کاهش ارتباطات اجتماعی در دانش آموزان دوره اول متوسطه شهر تهران پیش بینی می شود.

در بررسی فرضیه اول تحلیل رگرسیون خطی ساده به روش همزمان(روش یک مرحله ای) استفاده شده است. در این پژوهش مهارت های تحصیلی به عنوان متغیر ملاک و ارتباطات

جدول ۴: تحلیل واریانس مدل رگرسیونی فرضیه اصلی اول

متغیر	مجموع مربعات	میانگین مربعات	درجه آزادی	F	سطح معناداری
رگرسیون	۷۷۰۷/۴۳۹	۷۷۰۷/۴۳۹	۱	۹/۳۱۳	۰/۰۰۲
باقی مانده	۲۸۵۵۱/۰۶۵	۸۲۷/۵۸۹	۳۴۵		
کل	۲۹۳۲۲/۵۰۴		۳۴۶		

جدول ۵: خلاصه مدل رگرسیون و بررسی خود همبستگی

متغیر ملاک	R	R ²	AR ²	انحراف استاندارد	دوربین واتسون
مهارت‌های تحصیلی	۰/۵۶۲	۰/۳۱	۰/۲۹	۲۸/۷۶	۱/۷۱

بر اساس اطلاعات جدول ۵، شدت همبستگی بر اساس مقدار ضریب همبستگی برابر با ۰/۳۱ می باشد. مجذور R² تعدیل شده برابر ۰/۲۹ می باشد، که نشان می دهد ۲۹ درصد از تغییرات متغیر ملاک یعنی افت مهارت‌های تحصیلی، میتواند توسط متغیر پیش بین

تبیین شود. همچنین آماره دوربین واتسون بین اعداد ۱/۵ تا ۲/۵ محاسبه شده است، لذا احتمال خودهمبستگی بین باقیمانده ها رد میشود و باقیمانده ها مستقل از یکدیگر بوده و میزان باقیمانده یک مورد، در میزان باقیمانده مورد بعد از آن تاثیری ندارد.

جدول ۶: ضرایب مدل رگرسیونی فرضیه اصلی

متغیر	ضرایب غیر استاندارد		ضریب استاندارد	t	سطح معناداری
	B	انحراف خطا			
مقدار ثابت	۱۱۰/۳۷۴	۱۱/۴۹۹	۰/۵۶۲	۹/۵۹	۰/۰۰۰
ارتباطات اجتماعی	۰/۸۵۵	۰/۳۱۳		۳/۰۵۲	۰/۰۰۲

با توجه به نتایج جداول به علت کوچکتر بودن سطح معناداری آزمون از مقدار ۰/۰۵، فرض H₁ مبنی بر سطح معناداری مقدار ثابت برابر با ۰/۰۰۱ محاسبه شده است که این امر نشان می دهد مقدار ثابت محاسبه شده بر متغیر ملاک تاثیرگذار است. ستون ضرایب استاندارد بنا نشان می دهد که افت مهارت های تحصیلی بر اساس کاهش ارتباطات اجتماعی در دانش آموزان دوره اول متوسطه شهر تهران پیش بینی می شود. یعنی به ازای یک واحد تغییر در این متغیر، ۰/۵۶۲ واحد تغییر در متغیر مهارت‌های تحصیلی ایجاد می شود. به استناد نتایج فوق می توان گفت فرضیه اصلی اول تحقیق تأیید می شود.

فرضیه دوم: افت مهارت های تحصیلی بر اساس کاهش بازداري پاسخ در دانش آموزان دوره اول متوسطه شهر تهران پیش بینی می شود.
جهت بررسی فرضیه افت مهارت های تحصیلی بر اساس کاهش بازداري پاسخ در دانش آموزان دوره اول متوسطه شهر تهران از تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش همزمان استفاده شده است. در این پژوهش مهارت‌های تحصیلی به عنوان متغیر ملاک و بازداري پاسخ (کارکردهای اجرائی) به عنوان متغیرهای پیش بین ایفای نقش می کند.

جدول ۷: نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش بینی مهارت‌های تحصیلی براساس بازداري پاسخ (کارکردهای اجرائی)

متغیر پیش بین	Beta	t	P	R ²	R	F	DF	P	VIF	Tolerance
بازداري	۰/۱۲۷	۲/۳۳۸	۰/۰۰۴	۰/۵۹۶	۰/۳۵۶	۲۱/۳۴۰	۳۴۶	۰/۰۰۰	۱/۲۱۰	۰/۹۲۵
انتقال توجه	-۰/۱۱۶	۱/۶۲۱	۰/۱۰۶							
کنترل هیجانی	-۰/۰۹	-۰/۱۹۸	۰/۸۴۴							
آغازگری	۰/۱۸۰	۲/۳۴	۰/۰۰۲							
حافظه کاری	۰/۰۴۱	-۰/۴۵۹	۰/۰۰۴							
برنامه ریزی	۰/۳۲۲	۳/۴۰	۰/۰۰۱							
سازماندهی اجزا(مواد)	۰/۰۹۲	۱/۵۱	۰/۱۳۲							
کنترل(نظارت)	-۰/۰۳۷	۰/۴۲	۰/۶۷۴							

P**<۰/۰۱

متعددی نظیر سطح عمومی هوش، سلامت جسمانی و روانی، انگیزه و علاقه مندی به موضوع درسی، آرامش و امکانات محیط زندگی، امکانات آموزشی و کمک آموزشی و قابلیت‌های شناختی بر سطح فراگیری درسی و یادآوری محتوای مطالب آموخته شده موثرند، اما آنچه بیشترین تأثیر را بر وضعیت پیشرفت تحصیلی دارد، مهارت‌های مطالعه، یادگیری درسی و یادآوری مطالب آموخته شده است. نارسایی مهارت‌های مطالعه میتواند تمام مزایای یک محیط آموزشی مطلوب و حتی قابلیت‌های هوشی، شخصی و سلامت جسمی - روانی افراد را به طور منفی تحت الشعاع خود قرار دهد.

در این راستا دانش آموزانی که مهارت‌های ارتباطی بالایی دارند، به دنبال معلم هستند، با او درباره انجام تکالیف ارتباط برقرار میکنند، به سؤالات او پاسخ میدهند، به معلم لبخند میزنند و به درس فعالانه گوش میدهند و توفیق تحصیلی بیشتری کسب میکنند (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۰۰). بنابراین در کل با توجه به مبانی نظری بیان شده، نتایج تحقیقات انجام شده در زمینه تأثیر ارتباطات اجتماعی بر مهارت‌های مطالعه و تأثیر آن بر عملکرد تحصیلی در اکثر پژوهش‌ها و همچنین با توجه به نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر، میتوان بیان کرد که ارتباطات اجتماعی مهارت‌های مطالعه و یادگیری را تسهیل میکند و در نتیجه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشد.

با توجه به نتایج رگرسیون، بازداري پاسخ (کارکردهای اجرایی) در کل ۳۵ درصد از واریانس نمرات مهارت‌های تحصیلی دانش‌آموزان را تبیین میکند. در تبیین نتیجه‌ی این فرض می‌توان گفت، کارکردهای اجرایی از جمله توانایی‌هایی هستند که دانش‌آموزان برای یادگیری‌های مدرسه‌ای به آنها نیازمندند. این کارکرد ها مجموعه‌ای از توانایی‌های عالی شناختی و فراشناختی شامل خود تنظیمی، خود آغاز گری، برنامه ریزی، حافظه فعال، بازداري پاسخ و سازماندهی است که در فعالیت‌های روزانه و تکالیف یادگیری و مدرسه‌ای از جمله در نوشتن به دانش‌آموزان کمک می‌کنند. تحول نوشتن در دانش‌آموزان نیز به کارکردهای اجرایی نیازمند است. نقص در هر یک از این کارکردها می‌تواند در تحصیل و یادگیری دانش‌آموز از جمله نوشتن او اشکال ایجاد کند.

همچنین طبق نظر (Barkley, 2012)، که چندین مدل عصب - روانشناختی برای کارکردهای اجرایی را در هم آمیخته است، اولین و مهم‌ترین مؤلفه‌ی کارکردهای اجرایی، بازداري است. بازداري توانایی به تأخیر انداختن و عدم پاسخ‌دهی فوری به محرک‌های محیطی است. دانش‌آموزانی که در این کارکرد (بازداري پاسخ) دچار اشکال است ممکن است حواس‌پرت باشد و تکانشی

به‌منظور استفاده از روش تحلیل رگرسیون چندگانه مدل ورود پیش فرض‌های آن مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور شاخص دوگانه هم خطی چندگانه یعنی شاخص تورم واریانس (VIF) و شاخص تحمل^{۱۴} برای مولفه‌های متغیر کارکرد‌های اجرایی در جدول فوق حاکی از تأیید پیش فرض‌های مذکور می‌باشد و مقدار آزمون دوربین واتسون در حد مطلوب (۱/۹۲) بود. با توجه به جدول همانگونه که مشاهده می‌شود میزان R برابر ۰/۵۹۶ و میزان R^2 ۰/۳۵۶ می‌باشد. عبارتی بازداري پاسخ (کارکردهای اجرایی) در کل ۳۵ درصد از واریانس نمرات مهارت‌های تحصیلی دانش‌آموزان را تبیین میکند. همچنین کارکردهای اجرایی بازداري (β=۰/۱۲۷)، آغازگری/تکلیف (β=۰/۱۸۰)، حافظه کاری/فعال (β=۰/۰۴۱) و برنامه‌ریزی (β=۰/۳۲۲) به صورت مثبت و معناداری قادر به پیش‌بینی مهارت‌های تحصیلی می‌باشد. اما کارکردهای اجرایی انتقال توجه/جهت دهی (β=-۰/۱۱۶)، کنترل هیجانی (β=-۰/۰۹)، سازماندهی اجزاء/مواد (β=۰/۰۹۲) و کنترل/نظارت (β=-۰/۰۳۷) به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی مهارت‌های تحصیلی نمی‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

بسیاری از دانش‌آموزان ساعت‌ها مطالعه می‌کنند اما نتیجه‌ای که می‌گیرند رضایت بخش نیست. این افراد به علت بی‌خبری از روش‌های درست یادگیری و مطالعه، کوشش‌های بسیاری را برای یادگیری انجام می‌دهند و وقت و انرژی زیادی را تلف می‌کنند اما به نتیجه مطلوبی دست پیدا نمی‌کنند (وفاوری، ۱۳۹۵). فقدان بازداري پاسخ با سازه‌های توجه و تکانشگری رابطه دارد که به صورت پاسخ‌دهی سریع و غیر صحیح خود را نشان میدهد (ابولقاسمی، قائمی، عباسی، عقیقی، محمودیان، ۱۳۹۶) و باعث آسیب به مفهوم زمان، ناتوانی در تأخیر لذت، عدم مقاومت در برابر وسوسه، ضعف در خودکنترلی، ناتوانی در بازداري از پردازش اطلاعات غیر مرتبط (نصرت فلاح و سوزنجی، ۱۳۹۵). روابط اجتماعی پیوند‌هایی هستند که بافت اجتماعی را تشکیل می‌دهد و تعامل‌های مختلف اجتماعی را تعریف می‌کند. در مورد تعیین مرزها، تعیین گروه‌های مختلف جامعه نقش دارد. منطق روابط اجتماعی تعامل است که شرایط مادی و نحوه عملکرد را شکل می‌دهد (گودرزی، ۱۳۹۶). افرادی که از روابط اجتماعی ضعیف تری برخوردارند کمتر مورد پذیرش اطرافیان خود قرار می‌گیرند و با مشکلات کوتاه مدت و بلند مدت زیادی رو به رو می‌شوند (قنبری، کلانتری، مختارنیا، ۱۳۹۶).

در تبیین این یافته می‌توان گفت یکی از دلایل شکست تحصیلی به ضعف مهارت‌های مطالعه مربوط میشود، گرچه عوامل

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

واژه نامه

1. Information evaluation	۱. یافتن و ارزیابی اطلاعات
2. Academic Writing	۲. نگارش دانشگاهی
3. Teamwork	۳. کار گروهی
4. Reference	۴. ارائه و ارجاع
5. Critical Thinking	۵. تفکر انتقادی
6. Mental Health	۶. بهداشت روانی
7. Social connection	۷. ارتباط اجتماعی
8. Inhibit response	۸. بازداری پاسخ
9. Suppress thoughts	۹. توانایی سرکوب کردن افکار
10. Proxy learning	۱۰. یادگیری نیابتی
11. Imitation	۱۱. تقلید
12. Brief	۱۲. بریف
13. Scatter Plot	۱۳. اسکاتر پلات
14. Tolerance	۱۴. شاخص تحمل

منابع فارسی

- ابولقاسمی، ع، قائمی، ف، عباسی، م، عقیقی، آ، محمودیان، ح (۱۳۹۶). پیش بینی بازداری پاسخ بر اساس ابعاد خلق و خو در دانش آموزان دختر دارای نشانه های اختلال نافرمانی مقابله ای، فصلنامه روانشناسی افراد استثنایی، دوره هفتم، شماره ۲۶، ۲۷-۴۴.
- ارجمند نیا، ع، حسونند، م، اصغری نکاح، م (۱۳۹۷)، تاثیر بازی های روانشناختی بر عملکرد توجه و بازداری پاسخ در کودکان دارای اختلال ریاضی، فصلنامه کودکان استثنائی سال هجدهم بهار ۱۳۹۷، دوره چهارم، شماره پیاپی (پیاپی ۶۷)، ۱۸-۵.
- داورپناه، ا، نصرت فلاح، ع (۱۳۹۶). تاثیر آموزش مشاوره تحصیلی گروهی بر بهبود مهارت های تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر، دوفصلنامه مشاوره کاربردی، دوره ششم، شماره ۲: ۴۱-۵۲.
- رامش، س، صمیمی، ز، مشهدی، ع (۱۳۹۶). بهبود بازداری شناختی کودکان مبتلا به اختلال نارسیایی توجه/ فزون کنشی در بستر آموزش حافظه کاری هیجانی، فصلنامه روانشناسی شناختی دوره ششم، شماره ۱: ۱۵-۱.
- سامری یار، م، رازدا، م، همت یار، م (۱۳۹۹). تاثیر آموزش مهارت های تحصیلی بر انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر پایه ششم ابتدایی در درس ریاضی، فصلنامه علمی

عمل کند. به عنوان مثال او ممکن است در مهارت نوشتن حرف اضافی به یک کلمه اضافه کند. شواهد قابل توجهی وجود دارد مبنی بر این که آموزش کارکردهای اجرایی از جمله بازداری پاسخ اثر مثبت و قوی بر عملکرد مهارت های تحصیلی من جمله نوشتن دانش آموزان دارد. آموزش بازداری پاسخ هم چنین می تواند بر روی تقویت توجه در کودکان نیز اثر گذار باشد. بنابراین بسیاری از مشکلات مهارت های تحصیلی از جمله توجه و تمرکز کردن با آموزش باز داری بهبود می یابد. به طور کلی می توان استنباط کرد که آموزش کارکردهای اجرایی به خصوص در مورد دو مؤلفه حافظه فعال و بازداری پاسخ احتمالا می تواند افت مهارت های تحصیلی دانش آموزان را اصلاح می کند.

محدودیت ها و پیشنهادات

با توجه به شرایط همه گیری بیماری کرونا، اجرای این پژوهش به صورت اینترنتی و از راه مجازی و پرس لاین انجام گرفت؛ خیلی از اشخاص که نمی توانستند از شبکه های مجازی یا پرس لاین استفاده کنند، در این پژوهش شرکت نکردند. همچنین جمع آوری اطلاعات این پژوهش از دانش آموزان بوده است و در این نوع مطالعات احتمال سوگیری دانش آموزان وجود دارد.

برای اندازه گیری هر کارکرد اجرایی از یک آزمون استفاده شد اما به نظر می رسد استفاده از آزمون های بیشتر بتواند میزان دقت و اطمینان کار را افزایش دهد.

بر اساس یافته های تحقیق پیشنهاد می شود در آینده پژوهش ها با استفاده از معلم و دانش آموز در طی انجام واقعی تکالیف دانش آموزان، طی دوره طولانی سال تحصیلی و به صورت مشاهده میدانی انجام شود تا به تحقق اهداف تعلیم تربیت کمک نماید.

پیشنهاد میشود مهارت های ارتباطی که یکی از سرفصل های آموزش مهارت زندگی است این مهارت در دانش آموزان و کودکان با برگزاری کلاس های مهارت زندگی در آن ها تقویت گردد.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می دارند.

وفوری، ج. (۱۳۹۶). تاثیر آموزش مهارت‌های مطالعه (روش برنامه ریزی و مدیریت زمان و روش تمرکز حافظه) بر میزان پیشرفت تحصیلی و انگیزش پیشرفت دانش آموزان ایرانی ساکن کشور تاجیکستان، مجله روانشناسی مدرسه، دوره ششم، دوره ۷، شماره ۶۴: ۴۴-۲۳.

وهای م (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین راهبرد های یادگیری خودتنظیمی (راهبردهای شناختی و فراشناختی)، با خودناتوان سازی، اهمال کاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر متوسطه شهرستان اراک، پایان نامه ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک.

فهرست منابع

- Abolghasemi, A., Ghaemi, F., Abbasi, M., Aghighi, A., & Mahmoudian, H. (2017). Predicting response inhibition based on temperament dimensions in female students with symptoms of oppositional defiant disorder. *Quarterly Journal of Exceptional Individuals Psychology*, 7(26), 27-44. [Persian]
- Alinejad, M., Sabahi, P., Kargar Borzi, H., & Mobin, M. (2018). The effectiveness of working memory enhancement on cognitive inhibition. *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*, 5(4/6), 51-71. [Persian]
- Arjmand Nia, A., Hasanvand, M., & Asghari Nekah, M. (2018). The effect of psychological games on attention performance and response inhibition in children with mathematical disorders. *Quarterly Journal of Exceptional Children*, 18(1/67), 5-18. [Persian]
- Azizian, M., Asadzadeh, H., Alizadeh, H., Dartaj, F., & Saadipour, E. (2017). Designing an executive functions training package and evaluating its effectiveness on the academic achievement of slow-learner students. *Quarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning*, 5(8), 113-137. [Persian]
- Balula, A, Vasconcelos, S. Moreira, A. 2019, Developing Academic Skills in blended Environments, *The journal of the Chin English for specific and academic purposes* .
- Barkley, R. A., (2012). The earliest reference to ADHD in the medical literature? Melchior Adam Weikard description in 1775 or attention deficit (Mangel der Aufmerksamkeit, Attentio Volubilis). *Journal of Attention Disorder*, 16, 623-630
- Bastani, S (2011) Middle class community in Tehran: social Network, social support and

تخصصی پژوهش در آموزش ابتدایی، سال دوم، شماره ۳: ۲۲-۱.

سلطانی مجد، ام، تقی زاده، م، زارع، ح (۱۳۹۳). اثربخشی آموزش گروهی مهارت‌های تحصیلی بر خود کارآمدی و انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پسر سال اول دبیرستان، مجله علمی-پژوهشی علوم شناختی رفتاری، سال چهارم، شماره ۲ (پیاپی ۷): ۴۴-۳۱.

شعبانی، س، پاشاشریفی، ح، میرهاشمی، م، ابراهیمی قوام. ح (۱۳۹۷). پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس مولفه‌های مهارت تحصیلی و ویژگی‌های شخصیتی در دانشجویان علوم پزشکی شهید بهشتی، مجله روانشناسی و روانپزشکی، سال پنجم، دوره ۴، شماره ۲ (پیاپی ۲): ۵۲-۳۰.

صالحی، ر (۱۳۹۸). بررسی روایی، پایایی و ساختار عاملی پرسشنامه مهارت های تحصیلی فصلنامه پژوهش های کاربردی در مشاوره، سال دوم، شماره ۴: صص ۲۲-۱۰.

صباحیان، ع (۱۳۹۸). تاثیر روابط اجتماعی بر امنیت جامعه و آسیب شناسی آن از منظر قرآن، رساله دکتری.

عزیزیان م، اسدزاده ح، عزیزاده ح، درتاج ف و سعدی پور ا (۱۳۹۶) طراحی بسته آموزشی کارکردهای اجرایی و ارزیابی اثربخشی آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دیر آموز، فصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری سال پنجم، دوره ۵ شماره ۸: ۱۳۷-۱۱۳.

علی‌نژاد م، صباحی پ، کارگر برزی ح و مبین م (۱۳۹۷). اثربخشی تقویت حافظه کاری بر بازداری شناختی، مجله روانشناختی و روان پزشکی شناخت، سال پنجم، دوره ۴ شماره ۶: ۷۱-۵۱.

قنبری، س، کلاتتری، ف، مختارنیا، ا (۱۳۹۶). ادراک بین فردی، رویکردی در جهت تحلیل روابط اجتماعی، فصلنامه روش روانشناسی، سال ششم، شماره ۳ (پیاپی ۴): ۲۸-۲۰.

کوزه گرآرانی، ن (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش مبتنی بر نقشه های مفهومی بر موفقیت، رضایت و مهارت‌های تحصیلی پایه ششم ابتدایی در درس کار و فناوری، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.

گودرزی، ف (۱۳۹۶). اثربخشی بازی درمانی بر بهبود کارکردهای اجرایی (بازداری پاسخ، توجه) به کودکان دارای نشانه های بیش فعالی و نافرمانی مقابله‌ای، پایان نامه ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.

نادری، ز (۱۳۹۵). روابط اجتماعی، سلامت اجتماعی و شادی، پایان نامه ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب.

نصرت فلاح، ع، سوزنچی کاشانی، ش. (۱۳۹۵) تاثیر مشاوره تحصیلی گروهی بر افزایش مهارت های تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر متوسطه اول شهر خرم آباد، پایان‌نامه ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم آباد.

واصفیان، ف و میرشکار، ح (۱۳۹۷). بررسی رابطه‌ی روابط اجتماعی و مشارکت در مدرسه بر موفقیت تحصیلی نوجوانان مختلف. مجله رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، شماره هفت، جلد اول، دوره ۴: ۱۶۱-۱۴۴.

- and academic achievement of first-grade female high school students in Khorramabad. [Master's thesis, Islamic Azad University, Khorramabad Branch]. [Persian]
- Ramesh, S., Samimi, Z., & Mashhadi, A. (2017). Improving cognitive inhibition in children with attention deficit/hyperactivity disorder through emotional working memory training. *Quarterly Journal of Cognitive Psychology*, 6(1), 1-15. [Persian]
- Sabbaghian, A. (2019). The effect of social relationships on community security and its pathology from the perspective of the Quran. [Doctoral dissertation]. [Persian]
- Salehi, R. (2019). Investigating the validity, reliability, and factor structure of the Academic Skills Questionnaire. *Quarterly Journal of Applied Research in Counseling*, 2(4), 10-22. [Persian]
- Salinas, J. Alexa Beiser, Jayandra J. Himali, Claudia L, Satizabal, Hugo J, Aparicio, Gal it Weinstein, Farrah J, Lisa F, Berkman, Jonathan Rosand, Sudha Seshadri, (2017), Associations between social relationship measures, serum brain-derived neurotrophic factor, and risk of stroke dementia,
- Sameri Yar, M., Razda, M., & Hemmat Yar, M. (2020). The effect of academic skills training on achievement motivation and academic performance of sixth-grade male students in mathematics. *Specialized Scientific Quarterly of Research in Elementary Education*, 2(3), 1-22. [Persian]
- Serje, M(2017). Social relations; A critical reflection on the notion of social impacts as change, *Environmental Impact Assessment Review* 65, 139-146
- Shabani, S., Pashasharifi, H., Mirehashemi, M., & Ebrahimi Ghawam, H. (2018). Predicting academic achievement based on academic skills components and personality traits in students of Shahid Beheshti University of Medical Sciences. *Journal of Psychology and Psychiatry*, 5(4/2), 30-52. [Persian]
- Soltani Majd, A. M., Taghizadeh, M., & Zare, H. (2014). The effectiveness of group academic skills training on self-efficacy and academic achievement motivation of first-grade male high school students. *Scientific-Research Journal of Behavioral Cognitive Sciences*, 4(2/7), 31-44. [Persian]
- Marital Relationships, Ph. D. thesis, University of Toronto. Toronto Canada
- Chang, Q. s. Chan, C. H. Yip, P. S.F. (2017), A meta-analytic review on social relationships and suicidal ideation among older adults .
- Davarnah, A., & Nosrat Fallah, A. (2017). The effect of group academic counseling training on improving academic skills and academic achievement of female students. *Journal of Applied Counseling*, 6(2), 41-52. [Persian]
- Ghanbari, S., Kalantari, F., & Mokhtarnia, A. (2017). Interpersonal perception: An approach to analyzing social relationships. *Quarterly Journal of Rooyesh-e-Ravanshenasi (Rooyesh Psychology)*, 6(3/4), 20-28. [Persian]
- Goudarzi, F. (2017). The effectiveness of play therapy on improving executive functions (response inhibition, attention) in children with symptoms of hyperactivity and oppositional defiant disorder. [Master's thesis, Islamic Azad University, Roudhen Branch]. [Persian]
- Hailikari, T. Nevgi. A & Komulainen, E (2016). Academic self-beliefs and prior knowledge as predictors of student Achievement in Mathematics: A Structural model. *Educational Psychology*, 28, 59-71.
- Hannah Tough, M.Sc. Christine Fekete, Pnnes Siegrist, Ph.D. Martin W.G. Brinkhof, Ph.D., Johannes Siegrist, (2017) Vitality and mental health in disability, Vitality and mental health in disability: Associations with social relationship in persons with spinal cord injury and their partners, *Disability and Health Journal*
- Hortulanus, R., Machielse, A., Meeuwesen, L. (2006). *Social isolation in modern society* (vol. 10). Routledge .
- Kozehgar Arani, N. (2020). The effectiveness of concept map-based training on success, satisfaction, and academic skills of sixth-grade elementary students in Work and Technology course. [Master's thesis, Islamic Azad University, Roudhen Branch]. [Persian]
- Naderi, Z. (2016). Social relationships, social health, and happiness. [Master's thesis, Islamic Azad University, South Tehran Branch]. [Persian]
- Nosrat Fallah, A., & Souzenchi Kashani, S. (2016). The effect of group academic counseling on increasing academic skills

- strategies) with self-handicapping, academic procrastination, and academic performance of female high school students in Arak. [Master's thesis, Islamic Azad University, Arak Branch]. [Persian]
- Vasefian, F., & Mirshkar, H. (2018). Investigating the relationship between social relationships and school participation on the academic success of various adolescents. *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 4(7/1), 144-161. [Persian]
- Tannock, R. (2012). Effects of a computerized working memory training program on working memory, attention, and academics in adolescents with severe LD and comorbid ADAH, a randomized controlled trial. *Journal of child psychology and psychiatry*, 53, 1277-1284.
- Vafouri, J. (2017). The effect of study skills training (planning and time management methods, and memory concentration method) on academic achievement and achievement motivation of Iranian students residing in Tajikistan. *Journal of School Psychology*, 6(7/64), 23-44. [Persian]
- Vahaei, M. (2017). Investigating the relationship between self-regulated learning strategies (cognitive and metacognitive

